

Brusel 25. listopadu 2022
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh zprávy Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek – schválení

1. Rada pro hospodářské a finanční věci byla vyzvána, aby podala Evropské radě zprávu týkající se různých daňových otázek zmíněných zejména v závěrech Evropské rady z března a června 2012, května 2013, prosince 2014 a října 2017.
2. Návrh zprávy Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek byl vypracován a odsouhlasen na zasedání Pracovní skupiny Rady na vysoké úrovni pro daňové otázky dne 23. listopadu 2022, aby mohl být prostřednictvím Výboru stálých zástupců předložen Radě dne 6. prosince 2022. Bylo rovněž dohodnuto, že obvyklé aktualizace podle faktického vývoje (části v hranatých závorkách) provede po zasedání Rady před vydáním konečné verze zprávy generální sekretariát Rady.
3. Výbor stálých zástupců se proto vyzývá, aby Radě pro hospodářské a finanční věci doporučil schválit tuto zprávu ve znění uvedeném v příloze této poznámky v rámci bodů „A“ za účelem jejího předání Evropské radě (15. a 16. prosince 2022).

**NÁVRH ZPRÁVY RADY PRO HOSPODÁŘSKÉ A FINANČNÍ VĚCI EVROPSKÉ RADĚ
TÝKAJÍCÍ SE DAŇOVÝCH OTÁZEK**

A. ÚVOD

1. Tato zpráva Rady uvádí přehled pokroku dosaženého v Radě během českého předsednictví, jakož i přehled současného stavu u nejdůležitějších projednávaných návrhů v oblasti zdanění. Byla vypracována na základě jednání v Pracovní skupině pro daňové otázky (vysoká úroveň) (dále jen „Pracovní skupina na vysoké úrovni“), jež se zabývala horizontálními otázkami daňové politiky, které mají strategický význam, jak stanoví její mandát.
2. Tato zpráva odráží aktuální stav relevantní práce Rady a zabývá se otázkami uvedenými v různých závěrech Rady od roku 2012¹, v prohlášení členů Evropské rady ze dne 25. března 2021², v závěrech Rady z roku 2012³ a 2016⁴ týkajících se oblasti DPH, v závěrech Rady z roku 2017 o řešení výzev v oblasti zdanění zisků digitální ekonomiky⁵, v závěrech Rady z roku 2020 o budoucím vývoji správní spolupráce v oblasti daní v EU⁶, jakož i v závěrech Rady ze dne 27. listopadu 2020 o spravedlivém a efektivním zdanění v době oživení, o daňových výzvách souvisejících s digitalizací a o řádné daňové správě v EU i mimo ni⁷.

¹ Dokumenty EUCO 4/3/12 REV 3 (body 9 a 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (bod 11), EUCO 10/20 (body A29 a 147) a EUCO 13/20.

² Dokument 18/21.

³ Dokument 9586/12.

⁴ Dokument 9494/16.

⁵ Dokument 15175/17.

⁶ Dokument 8482/20.

⁷ Dokument 13350/20.

3. České předsednictví pokračovalo v práci na klíčových návrzích, včetně provedení druhého pilíře prohlášení inkluzivního rámce OECD o dvoupilířovém řešení daňových výzev vyplývajících z digitalizace hospodářství, revize směrnice o zdanění energie, směrnice o euroviněťě, pokud jde o zdanění vozidel, revize kodexu chování (zdanění podniků) a aktualizací unijního seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti, návrhu týkajícího se úlevy ke snížení zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu (DEBRA), jakož i návrhu směrnice o předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely.
4. Konkrétně Rada:
- a) [přijala] [dosáhla dalšího pokroku, pokud jde o] návrh směrnice Rady o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v Unii;
 - b) [dosáhla politické dohody o] návrhu směrnice, kterou se mění směrnice o euroviněťě, pokud jde o zdanění vozidel;
 - c) dosáhla dohody o revizi kodexu chování (zdanění podniků);
 - d) dosáhla značného pokroku ohledně návrhu směrnice Rady, kterou se mění struktura rámcových předpisů Unie o zdanění energetických produktů a elektřiny (přepracované znění), a
 - e) pokročila v jednáních o návrhu směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla pro předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely.
5. Skupina pro kodex chování (zdanění podniků) také pokračovala ve své práci na jednotlivých záležitostech spadajících do jejího stávajícího mandátu, včetně unijního seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti, jak je uvedeno v její pololetní zprávě⁸. Rada tento unijní seznam naposledy aktualizovala 4. října 2022⁹. Podrobnější informace o jednotlivých návrzích jsou uvedeny níže.

⁸ Dokument 14674/22 + ADD 1–10.

⁹ Úř. věst. C 391, 12.10.2022, s. 2.

B. DAŇOVÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY EU

1) Přímé daně, včetně daně z příjmů právnických osob

a) Globální minimální úroveň zdanění nadnárodních skupin v EU („Pilíř 2“)

6. Dne 8. října 2021 dosáhl inkluzivní rámec OECD/G20 pro řešení problému eroze základu daně a přesouvání zisku (dále jen „inkluzivní rámec“) dohody ohledně reformy mezinárodních pravidel pro zdanění zisků nadnárodních společností. Podporu prohlášení o dvoupilířovém řešení výzev v oblasti zdanění vyplývajících z digitalizace ekonomiky vyjádřily všechny členské státy EU. Rada vyjádřila trvalou podporu činnosti inkluzivního rámce již ve svých závěrech ze dne 27. listopadu 2020.
7. Dne 22. prosince 2021 Evropská komise zveřejnila návrh směrnice Rady o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU¹⁰. Tento návrh celkově odráží – s určitými úpravami, které si vyžádalo právo EU – modelová pravidla přijatá inkluzivním rámcem dne 14. prosince 2021.
8. Přípravné práce na tomto návrhu, které v Radě proběhly, jsou shrnuty v předchozí zprávě Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek¹¹. Na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci v dubnu a červnu 2022, byly s to kompromisní znění návrhu směrnice a návrh prohlášení Rady¹² podpořit všechny členské státy kromě jednoho.
9. České předsednictví pokračovalo v práci a ve dvoustranných kontaktech s cílem zajistit návrhu směrnice nezbytnou podporu ze strany všech delegací a návrh znění směrnice byl revidován právníky-lingvisty¹³.

¹⁰ Dokument 15294/21.

¹¹ Dokument 10355/22, body 6 až 15.

¹² Dokument 10497/22.

¹³ Dokument 8778/22.

10. [Dne 6. prosince 2022 Rada pro hospodářské a finanční věci směrnicí o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU [i doprovodné prohlášení do zápisu z jednání] přijala]¹⁴. [Dne 6. prosince 2022 byly na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci všechny členské státy [kromě jednoho] připraveny hlasovat pro přijetí směrnice o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU.]

b) Zneužívání krycích subjektů

11. Dne 22. prosince 2021 předložila Komise návrh směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla pro předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely a kterou se mění směrnice 2011/16/EU (návrh „Unshell“)¹⁵.
12. Cílem návrhu je zabránit vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům prostřednictvím činnosti podniků bez minimální podstaty a posílit řádné fungování vnitřního trhu. Cílem návrhu je bojovat proti zneužívání krycích subjektů pro nelegitimní daňové účely a zajistit, aby krycí společnosti v EU, které nevykonávají žádnou nebo minimální hospodářskou činnost, nemohly využívat daňových výhod.
13. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni konaném dne 6. ledna 2022 byl návrh předložen delegacím a francouzské předsednictví oznámilo svůj záměr zahájit jednání o tomto návrhu v Radě. Technická analýza návrhu byla provedena na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (přímé zdanění) ve dnech 11. března, 1. dubna, 6. a 23. května a 9. června 2022. První kolo analýzy jednotlivých článků návrhu bylo dokončeno dne 23. května.

¹⁴ [Odkaz bude aktualizován.]

¹⁵ Dokument 15296/21.

14. Za českého předsednictví pokračovala technická analýza v Pracovní skupině pro daňové otázky ve dnech 11. července, 27. září a 22. listopadu 2022. Bylo dosaženo pokroku při zkoumání možného dalšího postupu, pokud jde o daňové důsledky, a byla předložena kompromisní znění týkající se částí návrhu, jako je identifikace subjektů, které nemají minimální podstatu, a výměny informací. Většina delegací v zásadě podpořila cíle návrhu, ale byla toho názoru, že dříve než bude možné dosáhnout dohody, bude zapotřebí další důležité technické práce.

c) Úleva ke snížení zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu (DEBRA)

15. Dne 11. května 2022 zveřejnila Komise návrh směrnice Rady o stanovení pravidel týkajících se úlevy ke snížení zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu a o omezení odpočitatelnosti úroků pro účely daně z příjmů právnických osob. Cílem návrhu je bojovat proti daňovým pobídkám pro společnosti k financování investic spíše prostřednictvím dluhu než vlastního kapitálu, neboť společnosti mají možnost odečíst úrok spojený s dluhovým financováním, nikoli však náklady spojené s financováním vlastním kapitálem.
16. Návrh byl předložen Pracovní skupině pro daňové otázky dne 10. června 2022. České předsednictví věnovalo projednávání návrhu po jednotlivých člancích tři zasedání a poskytlo delegacím příležitost položit Komisi otázky týkající se fungování mechanismu, který návrh směrnice stanoví. Projednávání po jednotlivých člancích bylo dokončeno dne 15. listopadu 2022.
17. Vzhledem k mnoha vzájemným vazbám s jinými návrhy týkajícími se daně z příjmů právnických osob, a to jak těmi, které jsou v současné době projednávány v Radě, tak těmi, které Komise oznámila v blízké budoucnosti ve svém sdělení o zdanění podniků pro 21. století, bude přezkum návrhu DEBRA pozastaven a v případě potřeby bude znovu posouzen v širším kontextu až poté, co budou předloženy další návrhy v oblasti zdanění příjmů právnických osob oznámené Komisí.

2) Nepřímé daně

a) Revize směrnice o zdanění energie

18. Dne 14. července 2021 Komise předložila návrh směrnice Rady, kterou se mění struktura rámcových předpisů Unie o zdanění energetických produktů a elektřiny (přepracované znění)¹⁶ (dále jen „návrh směrnice o zdanění energie“).
19. Návrh směrnice o zdanění energie je součástí balíčku „Fit for 55“¹⁷, jehož cílem je naplnit ambiciózní cíle EU snížit do roku 2030 emise alespoň o 55 % oproti úrovním z roku 1990 a dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. Uvedený balíček sestává ze souboru vzájemně propojených návrhů, které všechny směřují ke stejnému cíli, jímž je zajištění spravedlivé, konkurenceschopné a ekologické transformace do roku 2030 a dále.
20. Návrh směrnice o zdanění energie sleduje tyto cíle:
- a) stanovení přizpůsobeného rámce, který přispěje k cílům EU pro rok 2030 a k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 v kontextu Zelené dohody pro Evropu. To by zahrnovalo sladění zdanění energetických produktů a elektřiny s politikami EU v oblasti energetiky, životního prostředí a klimatu, což by přispělo k úsilí EU o snížení emisí;
 - b) vytvoření rámce, který ochrání a zlepší vnitřní trh EU, a to tak, že se aktualizuje rozsah energetických produktů a struktura sazeb a zároveň se racionalizuje využívání daňových výjimek a snížení daní, která využívají členské státy, a
 - c) zachování schopnosti vytvářet příjmy pro rozpočty členských států.
21. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni 25. listopadu 2021 informovalo slovenské předsednictví delegace o výsledcích práce a pokroku v souvislosti s tímto návrhem, a to i v kontextu balíčku „Fit for 55“. Dne 7. prosince 2021 vzala Rada pro hospodářské a finanční věci v rámci bodů „A“ na vědomí zprávu předsednictví o pokroku týkající se návrhů balíčku „Fit for 55“ projednávaných Radou pro hospodářské a finanční věci, včetně návrhu směrnice o zdanění energie¹⁸.

¹⁶ Dokument 10872/21.

¹⁷ Dokument 10849/21.

¹⁸ Dokument 14574/21.

22. Technická analýza návrhu pokračovala za francouzského předsednictví. Týkala se celého návrhu, přičemž práce byla rozdělena do těchto okruhů: a) rozsah zdanitelných produktů a přístup založený na energetickém obsahu, struktura sazeb ke konci přechodného období, obnovitelné zdroje energie; b) minimální úrovně zdanění a obsah fiskálních kategorií, struktura sazeb v roce 2023, přechodná období a indexace; c) státní podpora a doprava; d) průmysl, zemědělství, rybolov a domácnosti. Na základě jednání Pracovní skupiny pro daňové otázky předložilo předsednictví částečná kompromisní znění týkající se prvního a druhého bloku.
23. Dne 17. června 2022 vzala Rada pro hospodářské a finanční věci na vědomí zprávu předsednictví o pokroku ohledně návrhu směrnice o zdanění energie¹⁹.
24. Na základě pokroku dosaženého předchozími předsednictvími české předsednictví na návrhu směrnice o zdanění energie intenzivně pracovalo. Jeho cílem bylo dosáhnout u tohoto návrhu co největšího pokroku.
25. Jedním z témat projednávaných na neformálním zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni dne 14. července 2022 v Praze byla „daňová opatření zaměřená na boj proti současnému prudkému nárůstu cen energií v EU“. Z této diskuse vyplynuly cenné podněty i v souvislosti s probíhajícími jednáními o návrhu směrnice o zdanění energie.
26. Technické posuzování návrhu směrnice o zdanění energie probíhalo na zasedáních Pracovní skupiny pro daňové otázky ve dnech 19. července, 12. září, 12. října, 10. listopadu a 17. listopadu 2022.
27. V červenci 2022 předložilo české předsednictví kompromisní znění obsahující celý návrh směrnice o zdanění energie a pro následná zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky vypracovalo revidovaná kompromisní znění. Nejnovější kompromisní znění předsednictví je uvedeno v dokumentu WK 14524/2022.

¹⁹ Dokument 9874/22.

28. České předsednictví poskytlo Pracovní skupině pro daňové otázky rozsáhlá vysvětlení, mimo jiné ve formě informativních poznámek ke konkrétním tématům. Zabývalo se širokou škálou otázek vznesených delegacemi a podařilo se mu sblížit názory a nalézt kompromisní řešení, aniž by byly ohroženy dlouhodobé cíle EU v oblasti životního prostředí.
29. Nejdiskutovanějším změnám vyjádřily delegace širokou podporu, avšak některé delegace zatím nebyly s to znění vypracované předsednictvím podpořit nebo vznesly výhrady přezkumu. Na dosažení kompromisu u nejcitlivějších nevyřešených otázek je proto třeba dále pracovat.
30. [Dne 6. prosince 2022 uspořádala Rada pro hospodářské a finanční věci o návrhu směrnice o zdanění energie politickou rozpravu s cílem zajistit politické pokyny ohledně dalšího postupu²⁰.]

b) Daň z finančních transakcí

31. Dne 14. února 2013 předložila Komise návrh směrnice Rady, kterou se provádí posílená spolupráce v oblasti daně z finančních transakcí.
32. V této fázi se posílené spolupráce v oblasti daně z finančních transakcí účastní 10 členských států: Belgie, Francie, Itálie, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko (dále jen „zúčastněné členské státy“).
33. Hlavní aspekty jednání o tomto návrhu byly shrnuty ve zprávách Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek v letech 2019 a 2020²¹.

²⁰ Dokument 14736/22.

²¹ Dokument 8891/20, body 67–70, a dokument 14863/19, body 104–110.

34. Evropská rada ve svých závěrech ze zasedání konaného ve dnech 17. až 21. července 2020²² (bod A29) uvedla, že „*Unie bude v nadcházejících letech pracovat na reformě systému vlastních zdrojů a zavede nové vlastní zdroje. [...] ... Unie bude v průběhu příštího víceletého finančního rámce usilovat o zavedení dalších vlastních zdrojů, mezi něž může patřit daň z finančních transakcí.*“ Komise v této souvislosti upřesnila, že²³ „*pokud by se podařilo dosáhnout dohody o této dani z finančních transakcí, předloží Komise návrh na převod příjmů z této daně do rozpočtu EU jako vlastního zdroje. Pokud do konce roku 2022 k dohodě nedojde, Komise na základě posouzení dopadů navrhne nový vlastní zdroj založený na nové dani z finančních transakcí. Komise se vynasnaží tyto návrhy předložit do června 2024, tak aby mohlo dojít k zavedení od 1. ledna 2026.*“
35. Dohoda o tomto návrhu se mezi členskými státy, které se účastní posílené spolupráce, do konce roku 2022 neočekává.

c) Zdanění vozidel

36. Dne 31. května 2017 zveřejnila Komise návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly, pokud jde o jistá ustanovení o zdanění vozidel²⁴.

²² Dokument EUCO 10/20.

²³ Viz legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. prosince 2020 o návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)), prohlášení Komise o zavedení vlastního zdroje na základě daně z finančních transakcí.

²⁴ Dokument 10175/17.

37. Tento návrh byl předložen spolu s dalším návrhem na změnu směrnice 1999/62/ES, pokud jde o mýtné a poplatky za užívání²⁵, jako součást prvního balíčku opatření v oblasti mobility. Tyto dva návrhy měly společně podporovat uplatňování takové formy silničních poplatků, která souvisí s ujetou vzdáleností, a motivovat tak k čistší a efektivnější silniční dopravě. Zatímco cílem návrhu o mýtném a poplatech za užívání bylo rozšířit zásadu zpoplatnění silnic na více druhů vozidel, postupně zrušit časové poplatky („viněty“ nebo „známky“) a zavést jednodušší a ekologičtější metodiky pro výpočet poplatků, cílem návrhu o zdanění vozidel bylo poskytnout větší prostor pro snížení daní z vozidel postupným snižováním jejich minimálních úrovní, jak jsou stanoveny ve směrnici 1999/62/ES.
38. Evropský výbor regionů vydal stanovisko k návrhu o zdanění vozidel dne 31. ledna 2018, Evropský hospodářský a sociální výbor dne 2. března 2018 a Evropský parlament dne 4. července 2018.
39. Jelikož návrh týkající se silničních poplatků byl přijat v březnu 2022, rozhodlo české předsednictví, že bude v jednáních o návrhu týkajícím se zdanění těžkých nákladních vozidel pokračovat v Pracovní skupině pro daňové otázky vzhledem k právnímu základu (článek 113 SFEU) a hlavnímu předmětu návrhu (zdanění).
40. Pracovní skupina pro daňové otázky návrh posoudila v září a následně v říjnu dvě kompromisní znění vypracovaná předsednictvím. Hlavní prvky kompromisního znění spočívaly ve vypuštění přechodného období a ponechání dostatečné flexibility členským státům ke změnám daňových sazeb u těžkých nákladních vozidel a dále ve vložení ustanovení o přezkumu s cílem posoudit účinky snížení minimálních daní.
41. Mnoho členských států kompromisní znění podpořilo, některé delegace však stále nebyly s to tak učinit. Na listopadovém zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci bylo proto rozhodnuto, že pro dosažení kompromisu je zapotřebí další práce.
42. [Dohody o znění návrhu bylo dosaženo na prosincovém zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci.]

²⁵ Dokument 9672/17.

3) Správní spolupráce v oblasti daní

a) Směrnice DAC7 – mechanismus „vypnutí“

43. Směrnice DAC7²⁶ rozšiřuje automatickou výměnu informací mezi daňovými orgány členských států o informace oznamované digitálními platformami o příjmech prodejců působících na těchto platformách. Nová pravidla pro digitální platformy se začnou používat od 1. ledna 2023. Provozovatelé platform budou muset oznámit shromážděné informace za kalendářní rok 2023 do 31. ledna 2024. Aby se předešlo dvojímu oznamování, obsahuje směrnice DAC7 pravidla, která umožňují „vypnout“ oznamovací povinnost vyplývající ze směrnice DAC7 u mimounijních provozovatelů platform, a to v zásadě tehdy, pokud je na základě prováděcího aktu Komise zajištěno, že členské státy od těchto mimounijních zemí obdrží rovnocenné informace, které tyto provozovatelé platform oznamují svým vnitrostátním orgánům.
44. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni dne 20. září 2022 si delegace vyměnily názory na politické aspekty týkající se aktuálního stavu provádění pravidel pro „vypnutí“ podle směrnice DAC7 a dne 27. října 2022 Komise tuto skupinu informovala o probíhající práci na prováděcím aktu.
45. V této souvislosti si delegace na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni dne 20. září 2022 rovněž vyměnily názory na korelaci pravidel směrnice DAC7 s Mnohostrannou dohodou příslušných orgánů o automatické výměně informací o příjmech získaných prostřednictvím digitálních platform (DPI MCAA). Tuto dohodu vypracovala OECD poté, co inkluzivní rámec OECD/G20 pro řešení BEPS schválil dne 29. června 2020 vzorová pravidla pro podávání zpráv provozovateli platform, pokud jde o prodejce v rámci sdílené a zakázkové ekonomiky.

²⁶ Směrnice Rady (EU) 2021/514 ze dne 22. března 2021, kterou se mění směrnice 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní (Úř. věst. L 104, 25.3.2021, s. 1).

b) Automatická výměna informací v oblasti daní s jurisdikcemi mimo EU

46. Na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky dne 17. listopadu si delegace vyměnily názory na aktuální stav, rizika a příležitosti v oblasti výměny informací o daních se třetími zeměmi, včetně aspektů týkajících se rámce pro ochranu osobních údajů a jeho souvztažnosti s legislativní činností v oblasti mezinárodní správní spolupráce. V této souvislosti si delegace vyměnily obecné názory na oblasti, které vyžadují zvláštní pozornost, aby bylo zajištěno nepřetržité fungování systému mezinárodní výměny informací s jurisdikcemi mimo EU, což je nezbytné z důležitých důvodů veřejného zájmu.
47. Příslušná jednání následně proběhla na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky dne 25. listopadu. Tato práce, v níž se má pokračovat, rovněž navazuje na předchozí jednání, která proběhla během nedávných předsednictví²⁷.
48. V této souvislosti je vhodné, aby členské státy a Komise pokračovaly ve svých analýzách v této oblasti a prozkoumaly způsoby a možnosti další koordinace, které by mohly být určeny v oblastech vnitrostátních právních předpisů členských států, právních předpisů EU a v širším mezinárodním kontextu ve vztahu k nástrojům pro automatickou výměnu informací s jurisdikcemi mimo EU. Tato práce by měla podle potřeby pokračovat, a to i na úrovni Pracovní skupiny pro daňové otázky.

²⁷ Dokument 9970/21, body 81–82; dokument 14651/21, body 50–59.

c) Správní spolupráce s dalšími zeměmi mimo EU v oblasti DPH

49. Na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky dne 15. září 2022 Komise informovala delegace o těchto otázkách:

- a) jednání (na základě zmocnění a směrnic pro jednání přijatých Radou)²⁸ s norskými orgány o změně dohody o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti DPH budou zahájena na konci září. Očekává se, že tato jednání budou uzavřena do konce roku 2022 nebo začátkem roku 2023;
- b) aktuálním stavu průzkumných kontaktů s japonskými orgány, pokud jde o možnosti další práce směřující ke správní spolupráci v oblasti DPH, zejména v souvislosti s bojem proti podvodům v oblasti elektronického obchodování;
- c) jednání s orgány Čínské lidové republiky s cílem uzavřít nezávazné memorandum o porozumění (možný budoucí rámec správní spolupráce v oblasti DPH mezi EU a Čínskou lidovou republikou)²⁹. Komise uvedla, že tato jednání jsou stále pozastavena.

²⁸ Rozhodnutí Rady (EU) 2022/1311 ze dne 17. června 2022 o zmocnění k zahájení jednání s Norským královstvím o změně Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 198, 27.7.2022, s. 14) a dokument 9643/22.

²⁹ Dne 10. března 2021 Rada s řadou připomínek (dokument CM 1978/21 LIMITE, další podrobnosti v dokumentu ST 6351/21 LIMITE) schválila, aby Komise zahájila jednání s orgány Čínské lidové republiky s cílem uzavřít nezávazné memorandum o porozumění.

50. Je třeba připomenout, že pokud jde o sjednávání a uzavírání nezávazných nástrojů podle práva EU (jako je výše uvedené memorandum o porozumění), zůstává v souladu s požadavky Smlouvy o EU (zejména čl. 16 odst. 1 SEU) vymezení politik výsadou Rady. Je proto na Radě, aby posoudila, zda je v zájmu Unie tato jednání o možném nezávazném nástroji zahájit. Navíc v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ve věci C-660/13 (memorandum o porozumění se Švýcarskem) se generální tajemníci Rady, Komise a Evropské služby pro vnější činnost v roce 2017 dohodli na ujednáních týkajících se nezávazných nástrojů³⁰. Tato ujednání se vztahují na všechny nezávazné nástroje bez ohledu na oblast politiky a na to, kdo zastupuje Unii při jednáních s třetí stranou nebo stranami, a bez ohledu na jejich název či formu. Má se za to, že Komise bude nadále členské státy pravidelně informovat o pokroku v těchto jednáních (i o veškerých dalších kontaktech se zeměmi mimo EU v této oblasti) a že po jejich skončení se obrátí na Radu, aby ji v souladu s právem Unie požádala o zmocnění k podpisu daného nezávazného nástroje jménem Unie.

d) Nařízení o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní

51. Právní základ pro správní spolupráci mezi členskými státy v oblasti spotřebních daní stanoví nařízení Rady (EU) č. 389/2012³¹. V rámci správní spolupráce si členské státy v současné době vyměňují prostřednictvím elektronického systému s centrálním registrem provozovaným Komisí údaje o hospodářských subjektech obsažené v národních registrech, avšak pouze pokud jde o hospodářské subjekty, které přepravují zboží v režimu s podmíněným osvobozením od spotřební daně.

³⁰ Dokument 15367/17.

³¹ Nařízení Rady (EU) č. 389/2012 ze dne 2. května 2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní a o zrušení nařízení (ES) č. 2073/2004 (Úř. věst. L 121, 8.5.2012, s. 1).

52. Podle kapitoly V směrnice Rady 2020/262³² bude tento elektronický systém od 13. února 2023 rovněž používán pro přepravu zboží se zaplacenou spotřební daní. S cílem sladit postup pro výměnu údajů o hospodářských subjektech přepravujících zboží v režimu s podmíněným osvobozením od daně s postupem pro zboží se zaplacenou spotřební daní předložila Komise dne 24. října 2022³³ návrh na změnu nařízení z roku 2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní.
53. Za českého předsednictví bylo dosaženo dohody na úrovni pracovní skupiny a byla dokončena konzultace s Parlamentem a Evropským hospodářským a sociálním výborem. Očekává se, že Rada navržené změny přijme do konce ledna 2023.

e) Program „Fiscalis“ pro spolupráci v oblasti daní

54. Cílem programu Fiscalis je podpořit daňové orgány s cílem zlepšit fungování vnitřního trhu, posílit konkurenceschopnost, bojovat proti daňovým podvodům, daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem a zlepšit výběr daní. Nařízení (EU) 2021/847, kterým se zavádí program „Fiscalis“, svěřuje Komisi pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, jimiž se toto nařízení doplňuje o ustanovení o zavedení rámce pro monitorování a hodnocení. V srpnu 2022 předložila Komise příslušný akt v přenesené pravomoci³⁴ Radě a delegace proti němu nevyslovily žádné námitky.

³² Směrnice Rady (EU) 2020/262 ze dne 19. prosince 2019, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní (Úř. věst. L 58, 27.2.2020, s. 4).

³³ Dokument 13979/22.

³⁴ Dokument 12055/22 + ADD 1.

C. KOORDINACE DAŇOVÝCH POLITIK (nelegislativní činnosti)

Nadále bylo vyvíjeno významné úsilí v oblasti koordinace daňových politik (mimo působnost daňových právních předpisů EU), jak je uvedeno níže.

1) Skupina pro kodex chování (zdanění podniků)

55. Skupina pro kodex chování se sešla ve dnech 20. září, 24. října a 23. listopadu 2022; podskupina pro vnitřní a vnější otázky byla svolána ve dnech 6. července, 9. a 15. září, 24. října a 15. listopadu 2022.
56. Rada schválila příslušnou pololetní revizi unijního seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti dne 4. října 2022, přičemž v Úředním věstníku byla tato revize zveřejněna 12. října 2022³⁵.
57. Kromě obvyklé práce vedlo české předsednictví v koordinaci s předsedkyní Skupiny pro kodex chování řadu dvoustranných jednání o revizi kodexu chování (zdanění podniků), o níž nebylo na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci v prosinci 2021 dosaženo jednomyslné dohody. V říjnu 2022 předložilo české předsednictví návrh závěrů Rady k revizi kodexu chování (zdanění podniků) spolu s řadou změn v textu, který byl v prosinci 2021 zamítnut. O tomto kompromisním textu předsednictví bylo v podskupině pro vnitřní a vnější otázky dosaženo předběžné dohody. Tu následně potvrdila Skupina pro kodex chování (zdanění podniků) a poté bylo dohodnuté znění prostřednictvím Coreperu předloženo Radě a dne 8. listopadu 2022 schváleno Radou pro hospodářské a finanční věci. Podrobnější informace lze nalézt v příslušné pololetní zprávě Skupiny pro kodex chování³⁶.

2) Agrese Ruska vůči Ukrajině

58. V souvislosti s agresí Ruska vůči Ukrajině za účasti Běloruska se Pracovní skupina pro daňové otázky zabývala řadou opatření, která by členské státy mohly uplatnit, aby se prostřednictvím nástrojů daňové spolupráce podpořilo provádění omezujících opatření EU a zamezilo jejich obcházení.

³⁵ Úř. věst. C 391, 12.10.2022, s. 2.

³⁶ Dokument 14674/22.

59. Za prvé se členské státy rozhodly ukončit veškerou výměnu informací pro daňové účely s Ruskou federací a Běloruskem. Za druhé členské státy EU prozkoumaly řadu opatření, jejichž cílem je posílit využití správní spolupráce a dalších nástrojů v daňové oblasti v souvislosti s prosazováním omezujících opatření.
60. V této souvislosti Pracovní skupina pro daňové otázky rozhodla, že bude sledovat další vývoj týkající se těchto opatření, včetně práce probíhající v rámci dočasné platformy vytvořené Komisí dne 3. června 2022 v podobě podskupiny pro vymáhání daní v rámci pracovní skupiny „Freeze and Seize“.
61. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni dne 27. října vzaly delegace na vědomí informace Komise o práci této podskupiny.
62. Na témže zasedání proběhla rovněž diskuse o daňovém rezidentství ukrajinských osob požívajících dočasné ochrany, které nadále pracují na dálku pro ukrajinské společnosti. Během léta 2022 ukrajinské orgány požádaly o pomoc s cílem zabránit značným ztrátám daňových příjmů Ukrajiny v důsledku toho, že členské státy EU udělily ukrajinským uprchlíkům status daňových rezidentů, přestože tito ukrajínští státní příslušníci stále pracují na dálku pro ukrajinské společnosti.
63. Na základě pracovního dokumentu útvarů Komise se delegace zabývaly několika možnostmi, jak situaci řešit.
64. Členské státy se shodují, že je důležité podporovat Ukrajinu v souvislosti s vysídlením ukrajinských občanů v důsledku útočné války Ruska proti Ukrajině. Připomínají širší kontext opatření, která EU a členské státy přijímají za účelem řešení finančních potřeb Ukrajiny. Členské státy se rovněž shodují, že vzhledem k velkému počtu ukrajinských osob požívajících dočasné ochrany by bylo možné zvážit opatření k minimalizaci negativních dopadů v oblasti daně z příjmů pro Ukrajinu, zejména pokud jde o zaměstnance, kteří v práci pro společnosti se sídlem na Ukrajině případně pokračují na dálku.

3) **Mezinárodní vývoj**

65. Pracovní skupina na vysoké úrovni byla pravidelně informována o relevantním mezinárodním vývoji v oblasti daňové politiky, zejména v souvislosti se zasedáními ministrů financí skupiny G20 a inkluzivním rámcem OECD/G20 pro řešení BEPS.
66. Delegace byly na zasedáních Pracovní skupiny na vysoké úrovni pravidelně informovány o záležitostech týkajících se amerického zákona o podávání informací o zahraničních účtech pro daňové účely (FATCA). V návaznosti na pokrok dosažený během předchozích předsednictví uspořádalo české předsednictví o zákoně FATCA v říjnu 2022 neformální videokonferenci na technické úrovni s ministerstvem financí USA, která byla zaměřena na problematiku tzv. náhodných Američanů, mimo jiné pokud jde o problém přesnějších pokynů ze strany amerického federálního daňového úřadu a ministerstva s cílem předcházet uzavírání bankovních účtů náhodných Američanů v EU. V říjnu 2022 české předsednictví informovalo Pracovní skupinu na vysoké úrovni o tomto zasedání a jednalo o dalším postupu. Kontakty s orgány USA pokračují i nadále a s americkými protějšky budou naplánována další neformální setkání.

4) **Daňové aspekty v nedaňových návrzích (TINTA)**

67. Dne 19. listopadu 2013 se Pracovní skupina na vysoké úrovni dohodla, že daňová ustanovení v nedaňových návrzích, která vedou k jakýmkoli změnám v daňových zákonech nebo správní praxi členských států nebo mají jiné důsledky v oblasti zdanění, by měla spadat pod „neformální mechanismus varování“. Aby bylo zajištěno včasné varování členských států, a to i pokud jde o jednání o dohodách mezi EU a třetími zeměmi, je s podporou generálního sekretariátu nadále uplatňován systematický přístup, v jehož rámci jsou daňoví odborníci na tyto případy upozorňováni. K otázkám, kterými se Pracovní skupina na vysoké úrovni zabývala, patří nařízení Rady o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie a dále činnosti navazující na Konferenci o budoucnosti Evropy.